سەرۆک کۆمار : عێراق ڕێگە نادات دەست لەکاروباری ناوخۆی وەربدرێت

د.لەتیف جەمال ڕەشید سەرۆک کۆمار لەبەشداری سیمینارێکی دیالۆگیدا جەختیکردەوە کە عێراق ڕێگە نادات دەست لەکاروباری ناوخۆی وەربدرێت و پەیوەندییەکی باشی لەگەڵ وڵاتانی ناوچەکەدا هەیە سەرۆکایەتی کۆمار بڵاویکردەوە

لەچوارچێوەی بەشداریکردنی لەکارەکانی کۆبەندی ئابووری جیهانی، سەرۆک کۆمار، د.لەتیف جەمال ڕەشید، لەهەمان کۆنگرە لەداڤۆس بەشداری لە دانیشتنێکی دیالۆگ کرد بە ناونیشانی (ڕێگاکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست).

لەسیمینارەکەدا کەلەلایەن مێرک دوشیک بەڕێوەچوو، سەرۆکی ئەنجومەنی بەڕێوەبەری کۆمپانیای یونایتد کۆنتراکتەری یۆنانی، سامر خوری و بەڕێوەبەر و بەڕێوەبەری جێبەجێکاری چاتام هاوس و ڕاوێژکاری فیدراڵی نەمسا ئەلیکساندەر شالەبێرگ ئامادەی بوون، سەرۆک کۆمار پێشوازیی لێکرا و گفتوگۆکانی سیمینارەکە بەپرسیارێک سەبارەت بەو پەرەسەندنانەی لەناوچەکەدا ڕوو دەدەن دەستیپێکرد بەتایبەتی لەسوریا کە سەرۆک کۆمار جەختی لەسەر گرنگی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست کردەوە لەسەر ئاستی جیهانی، بەڵام لەدەیان ساڵی ڕابردوودا خۆشگوزەرانی بەدەست نەهێناوە، چونکە چەندین ناکۆکی و جەنگ و هەندێک حاڵەتی خراپ هەڵسوکەوت و لێک تێنەگەیشتنی بەخۆوە بینیوە لەبەشێکی ناوچەکە، سەرۆک کۆمار ئاماژەی

بەو دۆخە کرد کەدانیشتوانی غەززە و گەلی فەلەستین بەگشتی ڕووبەڕووی بوونەتەوە و جەختی لەپێویستی گەیشتن بەچارەسەرێکی کۆتایی و هەمیشەیی بۆ دۆخی فەلەستین کردەوە.

ب□□زیان ئاماژەی بەبارودۆخی لوبنان و بەشێک لەڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و سوریا کرد کەناوچەیەکی گرنگە و جەختی لەوە کردەوە کەپێشوازی لە پێشهاتەکانی سوریا دەکات و ئاماژەی بەوەدا کەدەمانەوێت سوریای□ی□کی دیموکراتی ببینین بۆ ئەوەی هەموو هاووڵاتیانی سوریا بتوانن بەشداری لەپرۆسەی بڕیاردان لەوڵاتەکەیاندا بکەن و ڕوونیکردەوە کەعێراق نوێنەرێکی ناردووە بۆ لای ئیدارەی سوریا و پەیوەندییەکان بەردەوامن ،ئێستا عێراق بە وریای□وە چاودێری هەر پێشهاتێکی نوێ دەکات و داوامان ئەوەیە کە ئیدارەی سوریا نوێنەرایەتی هەموان بەگشت پێکهاتەکانی وئایینزا و نەتەوەکانیەوە بکات، بەشێک لەو نەتەوانە قەبارەیەکی گەورەیان هەیە و دەبێت ئەوەش لەبەرچاو بگیرێت چونکە هەندێک ناوچە لەسوریا هەن لەژێر کۆنتڕۆڵی ئیدارەی نوێدا نین.

هەروەها ئاماژەی بەوەدا کە لە بەرژەوەندی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتیدایە کە سوریا ئارامی بەدەست بهێنێت و ڕێوشوێنی پێویست بگرێتەبەر بۆ چارەسەرکردنی ئەو کێشانەی بەدەستیانەوە دەناڵێنێت و جەختی لەوە کردەوە کەعێراق چاودێری بارودۆخی داهاتووی سوریا دەکات و بەدواداچوونی بۆ دەکات.

سەرۆک کۆمار جەختی لەوه کردەوه کەعێراق پێشوازی لەهەڵبژاردنی حکومەتی نوێ له لوبنان و هەڵبژاردنی سەرۆک کۆمار دەکات بەڵام چەند ناوچە و وڵات لەڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەن کەهێشتا پێویستیان به هاوکاری هەیه بۆ ئەوەی گەلانیان بتوانن ئایندەی خۆیان دیاری بکەن.

سەرۆک کۆمار ئاماژەی بەوەدا کەعێراق توانیویەتی بەرەنگاری تیرۆر ببێتەوە و لەناوی ببات و هەموان دەزانن کەئێمە بەدەست تیرۆری ڕێکخراوەکانی داعش و گروپەکانی ترەوە دەمانن□□اند و ئێستا عێراق لە تیرۆر پارێزراوە، بەڵام دەبینین چەند ناوچەیەک لەدەرەوەی عێراق لەژێر کۆنترۆڵی تیرۆریستانە لەسەر سنووری عێراق و سوریا و نا بێت ڕێگە بدەین ئەو گروپانە کۆنتڕۆڵی ئەو ناوچانەبکەن و هێرش بۆسەر عێراق و سوریا بکەن، بەڵام نامانەوێت دەست لەبڕیاری سوریا و کاروباری هیچ وڵاتێکی ناوچەکە وەربدەین و دەبێت گەلی سوریا بڕیار بدات لەداهاتووی خۆی.

سەرۆک کۆمار دوپاتی لەوە کردەوە کەعێراق دەوڵەتێکی سەربخ□یە و گەلی عێراق خۆی بڕیار دەدات و ڕێگە نادەین دەستوەردان لە کاروباری عێراق بدرێت و پەیوەندییەکی باشیشمان لەگەڵ سەرجەم وڵاتانی ناوچەکەدا هەیە و سیاسەتمان لەعێراقدا زۆر ڕوونە و پەیڕەوی دەستوورمان دەکەین کە عێراق لەهەر دەستو□ردانێکی دەرەکی دەپارێزێت و دەبێت هەموو وڵاتان ما□□□ ل□گەڵ ئەم پرەنسێپە بکەن و هەر دەستتێوەردانێک لەبڕیارە سیاسییەکانمان و شێوازی ژیانمان قبوڵ ناکەین، بەڵکو ئێمە بڕیار دەدەین چی بۆ عێراق گونجاوە.

ب□□زیان ڕوونیکردەوە کە لەعێراقدا ماوەیەکی زۆرە بەدەست جەنگ و ئازاوە و ئابڵۆقە و داگیرکاری و تیرۆریشەوە دەماناڵاند، بەڵام بە خۆشحاڵییەوە دەڵێم لەماوەی پێنج شەش ساڵی ڕابردوودا عێراق توانی

سەقامگیری بەدەست بهێنێت و ئەمە ئاشتیمان لەنێوان هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگەدا جێگیر کردووە و هەر چوار ساڵ جارێک هەڵبژاردن ئەنجام دەدەین و پەرلەمانێکی نوێمان هەڵبژاردووە کە حکوومەتی پێکهێناوە و نوسینگەیەکی سەرۆکایەتیمان هەیە کە سەرۆک سەرۆکایەتی دەکات وهەروەها سیستەمێکی یاساییمان هەیە کە یاساکان تایبەت بەعێراق دەردەکات، ئەمە لە عێراق بڕوامان بە دابەشکردنی دەسەڵات هەیە لە نێوان پێکهاتە جۆراوجۆرەکانی گەلدا، لە ڕێگای هەڵبژاردنەوە، ئەوەش ڕێگا بە سەقامگیری لەوڵاتدا خۆش دەکات.

ئەمەش خزمەتگوزاری پێشکەش بەگەل دەکەین و هەوڵ دەدەین ژێرخانی ئابوریمان باشتر بکەین لەهەمان کاتدا بەخۆشحاڵییەوە دەڵێم کە هەموو پارێزگاکانی وڵات ئێستا شاهیدی جۆرێک لە گەشەسەندنن و گەیشتوونەتە ئاستێکی باش لەپێشکەشکردنی خزمەتگوزاری بە هاووڵاتیان.

سەرۆک کۆمار ئاماژەی بەوەشکرد، کەئەمە زۆر ئازارمان چەشتووە و بووبوینە سەردێڕی مانشێتی ڕۆژنامەکان،بەڵام نەک بە باسکردن لە دەستکەوتەکانی عێراق ، بەڵکو لەسەر کێشەکانی، ئەمڕۆ پێشوازی لە هەموو ئەو گرنگیدانانە دەکەین کەعێراق لەژێر ڕۆشنایی ئەو دەستکەوتانەی کە بەدەستی دەهێنێت و داوا لە وڵاتانی جیهان دەکەین بەشداری لە ئاوەدانکردنەوەی عێراقدا بکەن.

بەڕێزیان دووپاتی کردەوە کە ئابووری عێراق زۆر بەهێزە، بەڵام پێویستمان بەهاوکاری دەرەکی هەیە لەبواری وەبەرهێنان، تەکنەلۆجیا، یان هەر بوارێکی دیکەی پەیوەست بەباشترکردنی خزمەتگوزارییەکان و دەستەبەرکردنی ئایندەیەکی باشتر بە گەلی عێراق.